

"THỂ TRẬN LÒNG DÂN"
 TRONG KHÁNG CHIẾN CHỐNG
 MỸ, CỨU NƯỚC LÀ TRẠNG THÁI
 CHÍNH TRỊ - TINH THẦN CỦA
 TOÀN DÂN VỚI NHỮNG NHÂN
 TỐ CỐT LÕI BAO GỒM: LÒNG
 YÊU NƯỚC, TINH THẦN ĐOÀN
 KẾT CỘNG ĐỒNG, Ý CHÍ QUYẾT
 TÂM CHIẾN ĐẤU CỦA TOÀN
 DÂN ĐƯỢC PHÁT HUY CAO ĐỘ,
 TẠO NÊN NỀN TẢNG CHÍNH TRỊ
 - TINH THẦN ĐỂ HUY ĐỘNG
 SỨC MẠNH TỔNG HỢP CỦA CẢ
 DÂN TỘC, NHẪM THỰC HIỆN
 THẮNG LỢI MỤC TIÊU "ĐÁNH
 CHO MỸ CÚT, ĐÁNH CHO NGUY
 NHÃO", GIẢI PHÓNG HOÀN
 TOÀN MIỀN NAM, THỐNG NHẤT
 TỔ QUỐC.

Tuần tra.

Ảnh: Phương Ngoan

LỰC LƯỢNG VŨ TRANG TỈNH AN GIANG VÀ BÀI HỌC XÂY DỰNG "THỂ TRẬN LÒNG DÂN" TRONG THAM GIA CHIẾN DỊCH HỒ CHÍ MINH 1975

VĂN TRANH

Lực lượng vũ trang (LLVT) An Giang tổ chức lực lượng, xây dựng thể trận lòng dân, quyết tâm chiến đấu:

Sau năm 1973, tình thế thắng – thua trên từng chiến trường ở miền Nam diễn biến rất nhanh và ngày càng ác liệt. Gần giống như các tỉnh Tây Nam Bộ, LLVT tỉnh An Giang phải đối mặt với nhiều khó khăn, vừa phải tập trung xây dựng căn cứ chiến đấu, củng cố lực lượng, vừa phải đánh địch lấn chiếm và bị tiêu hao một phần lực lượng... Tuy nhiên, dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, sự giúp đỡ của nhân dân, LLVT tỉnh kiên cường bám trụ, chiến đấu và tìm mọi cách đưa lực lượng vào nội địa để hỗ trợ các lực lượng hoạt động chính trị, binh vận.

Các hoạt động chính trị, quân sự, binh vận ngày càng mạnh mẽ, giành nhiều thắng lợi quan trọng tạo nên thế tương quan lực lượng giữa ta và địch; từng bước giành thế chủ động trên chiến trường, đẩy địch rơi dần vào thế bất lợi, suy yếu. Phát huy thắng lợi trên 3 mặt trận (Chính trị, quân sự, binh vận) và thực hiện chỉ đạo của Trung ương Cục, hai tỉnh Long Châu Tiền, Long Châu Hà triển khai thực hiện kế hoạch mùa khô 1974 – 1975. Trong giai đoạn I (từ tháng 2/1974 – tháng 3/

1975), ta thực hiện 3 cao điểm tiến công địch bằng 3 mũi giáp công đạt nhiều thắng lợi và làm thay đổi một bước quan trọng cục diện chiến trường.

Ở Long Châu Tiền, LLVT tỉnh đang đứng chân ở bờ Đông sông Tiền nhận lệnh nhanh chóng chuyển toàn bộ lực lượng về giải phóng vùng Thanh Bình, Tam Nông nối liền với khu giải phóng Đồng Tháp Mười, làm bàn đạp tiến qua vùng Phú Tân. Ngày 27/4/1975, lực lượng về tới vùng giải phóng Thường Thới Hậu, bổ sung quân số thành lập thêm Tiểu đoàn 2 (Tiểu đoàn 512B), 3 đại đội Trinh sát, Đặc công, Hỏa lực và tiến hành công tác chuẩn bị để đánh đòn quyết định trên chiến trường Long Châu Tiền.

Ngày mở màn chiến dịch Hồ Chí Minh (26/4/1975), LLVT tỉnh Long Châu Hà có 710 bộ đội tỉnh và thị xã kết hợp khoảng 200 du kích tham gia chiến đấu. Cùng thời điểm này, LLVT Long Châu Tiền tiến đánh chiếm Hồng Ngự, Tân Châu. Ngày 28/04/1975, LLVT Long Châu Hà hành quân về giải phóng Hà Tiên, nhưng khi đến Nam Thái Sơn (Châu Thành A) thì được tin Dương Văn Minh đầu hàng. Theo đề nghị của Ban chỉ huy tỉnh đội, Tỉnh ủy quyết định chuyển lực lượng tỉnh về giải phóng Long Xuyên. LLVT Long Châu Hà

chia thành 2 bộ phận chính: lực lượng tiến về giải phóng Hà Tiên do đồng chí Mười Hồng - Tỉnh đội phó chỉ huy; lực lượng tiến về giải phóng Long Xuyên do đồng chí Hà Minh Khá - Tỉnh đội trưởng chỉ huy. Chỉ huy lực lượng giải phóng Tri Tôn, Châu Đốc do đồng chí Tư Đức - phó Tỉnh đội trưởng - Tham mưu trưởng đảm nhiệm.

Thực hiện mệnh lệnh Quân khu, chỉ đạo của Tỉnh ủy, LLVT tỉnh Long Châu Tiền, tỉnh Long Châu Hà đều khẩn trương tiến hành mọi công tác tổ chức, tập trung quân số cao nhất chuẩn bị chiến đấu; chủ động đánh địch mở rộng địa bàn, giải phóng một số vùng trọng yếu; cơ động lực lượng đến các khu tập kết để sẵn sàng bước vào cuộc Tổng tấn công giải phóng hoàn toàn An Giang.

Diễn biến và kết quả chiến đấu của LLVT địa phương:

Trên hướng Long Châu Hà: Chiều tối ngày 30/4/1975, lực lượng giải phóng Long Xuyên từ Nam Thái Sơn cơ động về đến Ba Thê; sáng ngày 01/5, tổ chức bao vây, gọi hàng chi khu Núi Sập và tiến tới giải phóng hoàn toàn quận lỵ Huệ Đức; củng cố lực lượng tiến về Long Xuyên.

Ở Long Xuyên, ngày 30/4, sau khi Dương Văn Minh tuyên bố đầu hàng, tên Tỉnh trưởng An Giang liền nhanh chân bỏ trốn, tên Dương Thanh Quang - Tỉnh đoàn trưởng Bảo An quân đưa lực lượng chiếm dinh Tỉnh trưởng và tuyên bố thành lập "*Ủy ban hành chánh lâm thời tỉnh An Giang*", ra lệnh giới nghiêm 24/24, kêu gọi "*Tử thủ*". Đêm 30/4, tên Trần Hữu Bảy - Tổng đoàn Bảo An quân đưa lực lượng Bảo An từ Tây An Cổ Tự (Chợ Mới) sang Long Xuyên để hỗ trợ tên Quang chiếm giữ thêm một số trụ sở của Ngụy quyền. Sáng ngày 01/5, chúng đưa xe M113 và lực lượng Bảo an quân lập chốt án ngữ khu vực cầu Cái Sao, Đền 4 ngọn và tuyến đường về Phú Hòa; trang bị vũ khí cho tất cả thanh niên từ 17 - 45 tuổi đến bảo vệ "*vùng thánh địa*"; tước vũ khí, quân trang của ngụy quân rã ngũ từ các nơi chạy về,... Trước tình hình phức tạp, ta phân công đồng chí Phan Văn Bảy đến gặp tên Quang để vận động, yêu cầu bãi bỏ lệnh giới nghiêm, đồng thời chỉ đạo các cơ sở bảo vệ Đài Viễn thông, Ty Ngân khố không cho lính Bảo An cướp phá. Ở các xóm, ấp vùng ven Đông Thạnh, Mỹ Hòa, Cái Sơn, Tầm Bót... tự vệ mật hỗ trợ quần chúng treo cờ, rải truyền đơn kêu gọi binh, tề, ngụy đầu hàng.

Theo đề nghị của An Giang, Quân khu ra lệnh cho một Đại đội thuộc Trung đoàn 101 có xe tăng M113 yểm trợ hành quân tiến về giải phóng Long Xuyên. Được tin Cần Thơ thất thủ và bộ đội chủ lực tiến vào Long Xuyên, lực lượng Bảo an quân ở Long Xuyên rút chạy về Chợ Mới. Lực lượng nội ô thị xã

nh nhanh chóng chiếm giữ, treo cờ các trụ sở của Ngụy quyền và tiếp đón lực lượng Quân khu; khoảng 30 phút sau, lực lượng của tỉnh đánh tan tuyến phòng thủ của Bảo An quân tại Phú Hòa, tiến về nội ô. Đến 18 giờ 30 phút, Long Xuyên được hoàn toàn giải phóng, các lực lượng của ta tiếp tục tiến quân lên giải phóng Châu Thành.

Tại Châu Đốc, sáng ngày 30/4, bộ máy đầu não của địch tại Châu Đốc bị tê liệt; nhưng bọn đầu sỏ của lực lượng Bảo an quân vẫn ngoan cố tử thủ, ép Tỉnh trưởng Châu Đốc giao chính quyền lại cho chúng. Trước tình hình đó, lãnh đạo lực lượng nội ô quyết định phát động khởi nghĩa. Trong đêm 30/4, hai chiến sĩ biệt động mật chiếm ty bưu điện, dùng điện thoại yêu cầu tên Tỉnh trưởng bàn giao chính quyền cho cách mạng và dùng loa truyền thanh kêu gọi binh lính bỏ súng đầu hàng. Sáng ngày 01/5, lực lượng ta tiếp quản các cơ quan đầu não của địch. Đến trưa ngày 01/5, lực lượng biệt động và an ninh vũ trang thị xã về đến nội ô phối hợp với lực lượng tại chỗ giải phóng hoàn toàn tỉnh lỵ Châu Đốc.

Trên hướng Long Châu Tiền: Thực hiện chỉ đạo của Khu ủy và Quân khu ủy, qua nghiên cứu tình hình, Tỉnh ủy, Tỉnh đội xác định nhiệm vụ trong đợt tổng công kích là: tập trung toàn bộ lực lượng của tỉnh gồm 2 tiểu đoàn bộ binh, 1 đại đội đặc công, 1 đại đội pháo và các phân đội binh chủng kết hợp với bộ đội huyện Hồng Ngự, biệt động thị trấn Tân Châu bước đầu đánh chiếm các chi khu Hồng Ngự và Tân Châu, sau đó đến các vùng nông thôn còn lại.

Trưa ngày 30/4, Tỉnh ủy, Tỉnh đội chỉ đạo các lực lượng triển khai theo kế hoạch đã định. Tiểu đoàn 512B cùng đại đội 381 đặc công và bộ đội huyện Hồng Ngự đánh chi khu Hồng Ngự. Tiểu đoàn 512 phối hợp với an ninh vũ trang tỉnh, Đại đội 385 vượt sông Tiền bao vây, đánh chiếm chi khu Tân Châu, tiếp quản căn cứ hải quân Vĩnh Đồn (Long Phú), quân lỵ Tân Châu được giải phóng. Sau đó, Bộ chỉ huy chiến dịch quyết định tổ chức, phân chia lực lượng thành 3 cánh quân tiến về giải phóng "*Trung tâm Vùng O - Hòa Hảo*".

Tại Phú Tân, bọn tề xã và bọn chỉ huy ác ôn khống chế lực lượng phòng vệ dân sự, tước vũ khí của các phân chi khu trang bị cho 2.000 Bảo an quân tiến hành tử thủ ở xã Phú Hòa, Hòa Lạc, Hưng Nhơn, Hiệp Xương, Bình Thạnh Đông, cù lao Tây... lấy Tổ đình và Trung ương Giáo hội làm điểm chỉ huy, tập trung bảo an quân và ngụy quân từ các nơi chạy về. Chiều 30/4, trung ương giáo hội Phật giáo Hòa Hảo ra thông cáo tự ấn định tỉnh Châu Đốc và Long Xuyên (An Giang)

Đoàn tải 161 thuộc Tỉnh đội An Giang năm 1968

Ảnh: Phương Ngoan

thuộc quyền cai trị của Hòa Hảo đang có 200.000 bảo an quân tử thủ.

Đêm 30/4, LLVT huyện Phú Tân B tiến về cù lao Tây bị địch đánh trả rất mạnh nên phải lui lại; đến ngày 02/5, mới bám được cù lao Tân Huê. Lực lượng cách mạng tại chỗ phát động quần chúng nổi dậy giành chính quyền, làm chủ tình hình và vận động, kêu gọi Bảo an quân giải tán, nộp vũ khí. Chiều ngày 01/5, Tiểu đoàn 512B tập kết tại cù lao Long Thuận, cơ động về Phú An phối hợp với Tiểu đoàn 512 tiến về “Thánh địa Hòa hảo”. Tiểu đoàn 512 (thiếu) từ Tân Châu tiến xuống Long Sơn, Phú Lâm, Phú An; trên đường hành quân, ta nổ súng đánh địch tại cây số 12 (Phú Lâm), đến sáng ngày 02/5, phòng tuyến “tử thủ” địch bị đánh tan rã.

Ngày 01/5, chúng ra thông cáo số 02 xin giữ huyện Phú Tân và Tân Châu, ta không đồng ý; chúng lại ra thông cáo xin giữ 06 xã Hưng Nhơn, Hiệp Xương, Phú An, Hòa Hảo, Hòa Lạc, Bình Thạnh Đông. Sáng ngày 02/5, chúng lại ra thông cáo số 04 xin giữ 04 xã Hiệp Xương, Nhơn Hưng, Phú An, Hòa Hảo, ta cương quyết bác bỏ. Sáng ngày 03/5, phái đoàn cách mạng do đồng chí Lại Hữu Khai (Tư Khai) – Tỉnh đội trưởng và Bảy Tạo – Bí thư huyện ủy phụ trách đến “Tổ đình” gặp đại diện của Phật giáo Hòa Hảo vừa giải thích, vừa đấu tranh buộc họ phải giải tán Bảo an quân vô điều kiện. Ngày 04/5, tàn quân bảo an quân các xã Hưng Nhơn, Hiệp Xương xin đầu hàng. Huyện Phú Tân được hoàn toàn giải phóng.

Tại Chợ Mới (thuộc tỉnh Sa Đéc), sau khi ngụy

quyền Trung ương Sài Gòn tuyên bố đầu hàng, lực lượng quân sự đủ sắc lính tập trung về Tây An Cổ Tự và có khoảng 5.000 bảo an quân tử thủ. Chúng tổ chức đồn cây làm công sự, lập nhiều phòng tuyến ngăn chặn lực cách mạng tiến về chi khu và Tây An Cổ Tự.

Chiều 30/4, bộ đội huyện Chợ Mới chia làm 2 cánh quân tiến về giải phóng huyện Chợ Mới. Trưa ngày 01/5, lực lượng này giải phóng xã Hội An, xã Hòa Bình; đánh tan tuyến phòng thủ kinh Cựu Hội, An Thạnh Trung... đẩy địch về tuyến phòng thủ chính ở Long Kiến, Long Điền. Trưa ngày 03/5, tỉnh Sa Đéc ra lệnh 3 Tiểu đoàn 502A, 502B, 502C cùng 01 chi đoàn xe M113 chỉ viện cho Chợ Mới đánh tan lực lượng địch ở Long Kiến, Long Điền, tiến tới giải phóng quận lỵ Chợ Mới và bao vây Tây An Cổ Tự.

Ngày 05/5, ta tập trung lực lượng siết chặt vòng vây Tây An Cổ Tự, lực lượng Bảo an quân còn lại khoảng 3.000 tên. Để tạo áp lực mạnh hơn, ta cho hai máy bay L19 lên quần đảo trên bầu trời, lực lượng bộ binh từ hướng Nhơn Mỹ và xe M113 vượt sông khu vực Bà Vệ, Long Điền tiến về Tây An Cổ Tự; đồng thời cho Pháo binh bắn nhiều quả vào trận địa của địch. Trước sức tấn công của ta, hàng ngũ địch rối loạn, hơn 3.000 bảo an quân còn lại kéo cờ trắng ra hàng. Ta thu trên 40.000 súng các loại, 35 tàu chiến, 01 máy bay trực thăng, 33 xe quân sự (30 xe Jeep, 3 xe GMC) và nhiều quân trang, quân dụng khác. Đến 08 giờ sáng ngày 6/5/1975, ta chiếm được Tây An Cổ Tự. Huyện Chợ Mới hoàn toàn giải phóng.

Bài học về tính tự chủ trong tư duy tác chiến quân sự và sáng tạo về nghệ thuật vận động quần chúng, xây dựng thế trận lòng dân:

Thắng lợi của chiến dịch Hồ Chí Minh trên toàn miền Nam nói chung, tại tỉnh An Giang nói riêng được khởi nguồn từ tinh thần đoàn kết, yêu nước, truyền thống chống giặc ngoại xâm và sức mạnh tổng hợp của cả dân tộc Việt Nam dưới sự lãnh đạo sáng suốt, tài tình của Đảng ta. Đảng bộ tỉnh và chỉ huy các lực lượng vũ trang đã vận dụng sáng tạo, phát huy hiệu quả đã tập hợp được mọi thành phần, mọi lực lượng tham gia chiến đấu, phục vụ chiến đấu và tham gia các phong trào đấu tranh chính trị kết hợp đấu tranh vũ trang... góp phần thắng lợi toàn vẹn và kết thúc cuộc kháng chiến. Chính nhờ chủ động đấu tranh chính trị, kết hợp binh vận nên tại Long Châu Tiền và Long Xuyên ta tiếp quản gần như nguyên vẹn, không tổn hao nhiều vũ khí và thiệt hại tính mạng, tài sản người dân.

Các tổ chức, các lực lượng, thành phần trong và ngoài LLVT tham gia chiến dịch ở các cấp đều chấp hành và thực hiện nghiêm chỉnh mệnh lệnh chiến đấu; linh hoạt, sáng tạo trong xây dựng lực lượng, tổ chức chiến đấu, tổ chức bảo đảm, phục vụ chiến đấu và tổ chức chặt chẽ ba mũi tiến công chính trị, quân

sự, binh vận; chủ động tạo và tận dụng thời cơ ra đòn quyết định để giành chiến thắng, kết thúc chiến tranh. Đối với những nơi địch tập trung lực lượng đông, kiên quyết chống trả, cố thủ (Châu Phú, Phú Tân, Chợ Mới ...) LLVT của ta đã tập trung sức mạnh quân sự, vận dụng nhiều cách đánh, quyết tâm tiến công tiêu diệt địch, góp phần kết thúc thắng lợi chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử.

Thực tiễn cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân 1975 tại tỉnh An Giang, nhất là trên hướng Long Châu Tiền, nơi giải phóng sau cùng của tỉnh An Giang và miền Nam đã chứng minh, khi “ý Đảng” hợp với “lòng dân” hội tụ nên sức mạnh, làm cho “thế trận lòng dân” càng được phát huy cao độ, tạo nên cao trào cách mạng quyết tâm giành chiến thắng.

Phát huy bài học từ Đại thắng mùa Xuân 1975, một trong những yêu cầu đối với các cán bộ, chiến sĩ LLVT tỉnh An Giang ngày nay là phải luôn nghiên cứu, học tập nghệ thuật quân sự của các thế hệ cha anh trong kháng chiến, trong đó quán triệt sâu sắc việc xây dựng “thế trận lòng dân” nhằm vận dụng trong xây dựng vững chắc nền quốc phòng và an ninh toàn dân, thế trận chiến tranh nhân dân, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN./.

V.T

NHỮNG THẮNG LỢI...

(Tiếp theo trang 22)

lớn ấp Thổ Sơn và 4 ấp của Vọng Thê, Cô Tô.

Tháng 1/1975 ta chuyển về Bảy Núi nhằm mở rộng vành đai căn cứ Núi Dài lớn, đánh chiếm các đồn Tà Đánh, Tà Lăng, Phô Thi ở Tri Tôn, đẩy mạnh vũ trang tuyên truyền phá kềm ở Tịnh Biên. Lực lượng địch ở Yên Cư, Thới Sơn liên hệ với ta xin trung lập, lính quân địch ở Chi Lăng bị nao núng tinh thần bỏ trốn ngày càng nhiều. Trong tháng 1/1975 ở Bảy Núi ta loại trên 100 tên địch, bắt sống 40 tên và liên tiếp đánh sập 4 lần cầu số 3. Còn tại Hà Tiên, bộ đội Huyện cùng du kích triệt trừ sở tề ở xã Thuận Yên.

Đoàn vận tải 195 đường 1C phối hợp với lực lượng tại chỗ, dùng 3 mũi bức phá địch phải rút căn cứ Trà Tiên.

Cũng trong thời gian này, Khu ủy tăng cường thêm lực lượng về cho tỉnh. Tỉnh đã bố trí 8 cán bộ sơ cấp, 14 cán bộ cơ sở, lập 6 đội công tác vũ trang tuyên truyền về 5 xã của huyện Châu Phú, huyện Châu Thành B; khôi phục 4 chi bộ Đảng ở các xã Vĩnh Tế, Vĩnh Trạch, Cần Đăng, mở lữ giải phóng, chuyển chi bộ, cán bộ về bám các xã Định Mỹ, Vĩnh Nhuận.

Còn tại Phú Quốc, quân và dân trên đảo diệt 1 đồn, vây ép 4 đồn, đẩy lùi 1 tiểu đoàn, 1 đại đội đến giải tỏa, diệt 100 tên, giải phóng 1 ấp. Trong tháng 1/1975, lực lượng của tỉnh kết hợp với 3 mũi vây đồn số 3, đồn Dương Xanh. Bộ đội pháo kích căn cứ tiểu đoàn bảo an 506 ở thị trấn Dương Tơ, uy hiếp các đồn Cửa Cạn, Hàm Ninh, Gành Gió.

Từ tháng 12/1974 đến 1/1975 cùng với toàn miền Tây, tỉnh Long Châu Hà đã giành được thắng lợi, góp phần loại ra ngoài vùng chiến đấu 20.000 tên địch, diệt 13 tiểu đoàn, đánh quy 1 trung đoàn, diệt 1 lữ đoàn và 45 đại đội, địch bị diệt và phải rút 981 đồn. Chúng cố gắng tái chiếm nhưng ta vẫn giữ được 474 nền đồn. Vùng giải phóng của tỉnh Long Châu Hà được mở rộng, đường 1C thông suốt. Ta lập căn cứ ở Bảy Núi và đưa phong trào cách mạng hai thị xã Long Xuyên, Châu Đốc ngày một lên cao./.

T.T.G

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Ban chỉ đạo và ban biên tập truyền thống Tây Nam Bộ - Tây Nam Bộ 30 năm kháng chiến - Tháng 12 - 2000.
2. Lịch sử Đảng bộ tỉnh An Giang - Tập II (1954 - 1975) - Ban tuyên giáo tỉnh ủy An Giang - Năm 2007.
3. Lịch sử Đảng bộ thị xã Châu Đốc 1930 - 1975 - Xuất bản lần I - Năm 2002.